

Til sidst skal jeg selvfølgelig sige, at jeg takker for debatten, som trods alt har været fornøjelig at deltage i.

Kl. 19:43

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Jeg siger tak til ordføreren, og der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) 1. behandling af beslutningsforslag nr.

B 113:

Forslag til folketingsbeslutning om at genindføre den faste statslige refusion på 50 pct. til egnsteatre.

Af Mogens Jensen (S) m.fl.

(Fremsættelse 27.02.2009).

Kl. 19:43

Forhandling

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Forhandlingen er åbnet.

Kulturministeren.

Kl. 19:43

Kulturministeren (Carina Christensen):

Egnsteaterområdet har i de seneste 10 år haft glæde af en markant prioritering fra statens side. Statens samlede bevilling til egnsteaterrefusion er steget fra ca. 40 mio. kr. i 2000 til ca. 70 mio. kr. i 2009. Det er en stigning på 75 pct., selv når man regner i sammenlignelige priser og fraregner de tilskud, som staten har overtaget fra amterne. Vi har nu nået et historisk højt niveau for egnsteaterrefusion, og regeringen har besluttet at fastholde dette historiske høje niveau.

Socialdemokraterne opfordrer med B 113 regeringen til at genindføre en fast refusion på 50 pct. på kommunernes udgifter til egnsteatrene og altså dermed yderligere øge bevillingen til egnsteatrene. Et af argumenterne er, at teatrene lider under vigende sponsorindtægter. Som jeg svarede tidligere på året i Folketingets Kulturudvalg, kulturudvalgsspørgsmål 64, udgjorde

sponsorater i sæsonen 2007-08 mindre end 3 pct. af egnsteatrenes indtægter. Manglende sponsorindtægter burde altså ikke true teatrenes eksistens.

Egnsteatrene er sikret et fast bevillingsniveau i 4 år ad gangen igennem deres aftaler med kommunerne, en ordning, som blev slået fast med den aftale, som regeringen og Dansk Folkeparti indgik i 2007, og som først har fået virkning den 1. januar 2009. Ordningen sikrer egnsteatrene en 4-årig arbejdsro, som mange andre virksomheder og institutioner, måske særlig i den her tid, ville misunde dem, og derfor er det også et endda meget dårligt eksempel, når Socialdemokraterne i bemærkningerne til B 113 påstår, at den dårlige økonomi på Gladsaxe Ny Teater skyldes den nye egnsteaterordning. Gladsaxe Ny Teater har i løbet af et par år oparbejdet en gæld, som i slutningen af 2008 nødsagede teatret til at gå i betalingsstandsning. Det skete altså, inden den variable refusion fik sin virkning. Jeg kan slå helt fast, at de økonomiske vanskeligheder på Gladsaxe Ny Teater intet har at gøre med den ny egnsteaterordning.

Socialdemokraternes forslag ville betyde, at pengene til egnsteatrene skulle tages fra andre kulturområder. Som det fremgår af B 113, har Socialdemokraterne nemlig intet forslag med til finansiering, og det gør det naturligvis kun endnu mere vanskeligt at bakke op bag det her forslag, endside tage det særlig seriøst.

Til sidst vil jeg minde om, at regeringen har nedsat et teaterudvalg, som inden udgangen af 2009 vil komme med en samlet vision for scenekunsten i Danmark og udfærdige en eller flere modeller for en samlet struktur for scenekunsten. Heraf følger, at udvalget også vil se på egnsteaterområdet, og derfor giver det heller ikke mening at ændre på egnsteaterordningen på nuværende tidspunkt.

Regeringen kan således ikke støtte dette beslutningsforslag.

Kl. 19:47

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er en enkelt, der har bedt om en kort bemærkning til ministeren. Det er hr. Mogens Jensen.

Kl. 19:47

Mogens Jensen (S):

Tak. Jeg skal bede ministeren om at bekræfte, at noget af det første, ministeren sagde i de store interviews, der blev givet til aviserne, da hun tiltrådte, var, at ministeren ville sørge for, at alle danskere får adgang til kultur. Kan ministeren

ikke forklare, hvordan det så hænger sammen med, at ministeren og regeringen her i dag står og forsvarer, at man har forringet egnsteaterordningen, at man har forringet mulighederne for at spille professionelt teater ude i forskellige dele af Danmark, fordi man vælter en række udgifter over på kommunerne, som tidligere har været afholdt af staten?

Kan ministeren ikke bekræfte, at når man vælter udgifterne over på kommunerne, når staten ikke længere vil betale, så er det kommunerne, der skal til at prioritere? Og når kommunerne har dårlige økonomiske forhold, har de også vanskeligheder ved at prioritere penge til teater. Vil ministeren ikke medgive det?

Kl. 19:48

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ministeren.

Kl. 19:48

Kulturministeren (Carina Christensen):

Altså, jeg vil gerne sige, at den her regering ikke har forringet vilkårene for egnsteatrene. Tværtimod er der aldrig nogen sinde i historien brugt så mange penge på egnsteatrene, som der bliver brugt nu. Da SR-regeringen i sin tid havde magten, brugte de 40 mio. kr. om året på egnsteatrene; vi bruger nu ca. 70 mio. kr. om året. Det er en stigning på 75 pct. Man skal da vist hedde hr. Mogens Jensen og være kulturordfører for Socialdemokraterne for at betegne det som en forringelse.

Kl. 19:48

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 19:48

Mogens Jensen (S):

Man kan godt høre, at ministeren er vant til at manipulere tal, og det er jo ikke noget nyt for den her regering. Det er lidt ærgerligt, at ministeren også synes, det skulle være nødvendigt i dag, for jeg tror godt, at danskerne kan finde ud af, at når udgiften til egnsteater er steget så meget, som den er, handler det om, at der er kommet flere egnsteatre. Hvis ministeren regner det ud, kan hun se, at der procentvis er kommet lige så mange egnsteatre, som udgifterne er steget. Er det ikke sådan, det hænger sammen? Så det enkelte egnsteater har jo ikke fået større eller bedre økonomi. De får tværtimod nu mulighed for at få dårligere økonomi, fordi man ikke har mulighed for at finde pengene ude i kommunerne. Er det ikke korrekt? Og vil ministeren ikke svare på, hvorfor ministeren ikke følger sit eget fagudvalg – dem, der rådgiver ministeren i de

her spørgsmål, nemlig Kunstrådets scenekunstudvalg, der klart har tilkendegivet gang på gang, i øvrigt sammen med egnsteatrene, at man burde gå tilbage til 50-procents-refusionsordningen, hvor staten tager sin andel? Hvorfor lytter ministeren i det her spørgsmål ikke til sit eget rådgivende udvalg?

Kl. 19:49

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ministeren.

Kl. 19:49

Kulturministeren (Carina Christensen):

Jeg forsøger bestemt ikke at manipulere med tallene. Det synes jeg sådan set heller ikke der overhovedet er nogen som helst grund til. Det her er en rigtig, rigtig god sag, ikke mindst for den her regering. Vi har øget bevillingerne til egnsteatrene markant, siden vi kom til i 2001. Der har været en stigning i bevillingerne til egnsteatrene på 75 pct. Der er aldrig nogen sinde i historien givet så mange penge til egnsteatrene. Det betyder også, at der heller aldrig har været så mange egnsteatre i det her land nogen sinde tidligere. Det er ikke andet end en ren succeshistorie.

Kl. 19:50

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi går i gang med ordførerrækken. Den første er fru Britta Schall Holberg fra Venstre.

Kl. 19:50

(Ordfører)

Britta Schall Holberg (V):

Beslutningsforslagets sidste linjer siger:

»Regeringen har et ansvar for at udvikle kulturtilbuddene i hele landet og garantere dansk teaters pluralisme og lokale særpræg.«

Det er nogle linjer, vi fra Venstres side fuldstændig kan tilslutte os, og vi er altså fuldstændig enige. Men et af de særlige kendetegn ved egnsteatrene er den lokale forankring, for ellers giver det ingen mening at have egnsteatre. Vi må ikke glemme, at etableringen af egnsteatre er udtryk for, at man lokalt lægger vægt på at have et teatertilbud. Siden kommunalreformen har de nye, stærkere kommuner haft ansvaret for de lokale teatertilbud og hele kulturområdet, og sådan skal det selvfølgelig blive ved med at være. Vi mener i Venstre, at det er vigtigt, at kommunerne er selv bærende også på det kulturelle område, og egnsteatrene er derfor som udgangspunkt en kommunal opgave.

Men vi har selvfølgelig også som samfund en interesse i, at der er egnsteatre ud over landet, og at vi dermed har et bredt og mangfoldigt teater tilbud, der når ud i hele Danmark. Derfor er det ganske rigtigt, at regeringen også har ansvar for at udvikle kulturtilbud i hele landet, herunder altså at støtte egnsteatrene. Og jeg skal love for, at regeringen har taget det ansvar på sig, for som vi lige har hørt, ydes der i dag en markant opbakning med den statslige refusion, der er steget med godt 75 pct. siden 2001. Regeringen agter at holde støtten på dette niveau. Dette tal er jo blot en indikation af, at vi om nogen tager et ansvar og bakker kommunerne op i deres ønske om at drive egnsteatre. Og kommunerne tager opgaven alvorligt. Antallet af egnsteatre har været støt stigende i de senere år.

Men spørgsmålet om refusionsordningens størrelse handler altså om at finde en balance mellem egnsteatrene som en kommunal og en statslig opgave. Vi mener ikke, at statens interesse i at fremme egnsteatrene er i modstrid med etableringen af rammestyreordningen, sådan som man siger i beslutningsforslaget. Rammestyreordningen er netop en sikkerhed for, at pengene går til teatre. Refusionsordningen blev etableret for at fremme egnsteatrene, og med et land af Danmarks størrelse mener vi at antallet af egnsteatre har fundet et naturligt leje. Derfor mener vi, at det kun er rimeligt, at der fastsættes et fast beløb på finansloven, et beløb, der vel at mærke altså er historisk højt, og med hvilket der for alvor bakkes op om den kommunale prioritering af egnsteatrene.

En genindførelse af refusionsordningen på 50 pct. vil kræve markant flere midler – 9 mio. kr. eller noget i den stil – og det mener Venstre ikke at vi skal kaste os ud i, for de penge skal bruges på andre kulturelle områder. Det er vigtigt for mig at påpege, at den variable refusionsordning ikke rammer teatrene, men jo altså rammer kommunerne. Støtteordningen bliver derfor kun variabel for kommunerne. På den måde er rammestyre med til at skærpe det kommunale ansvar, og det er et ansvar, som kommunerne glædeligvis i stigende grad er bevidste om – også fordi et rigt og varieret kulturliv i kommunerne gør dem attraktive som bosted og beskæftigelsessted.

Der er blevet sagt noget om, at der blev meldt for sent ud vedrørende minimumsprocenten for støtten, og at det var svært at planlægge og sådanne noget. Det er jo ikke rigtigt, for minimums-

procenten meldes ud den 1. maj et år forud, sådanne at det kan indgå i den kommunale planlægning.

Endelig skal jeg, som jeg har gjort tidligere, opfordre kommunerne til at indgå et samarbejde om at etablere egnsteatre, for det er vel ikke meningen, at vi her i landet skal have 98 egnsteatre, noget mindre kunne jo gøre det.

Kl. 19:54

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Jeg skal lige bede ordføreren vente, for der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 19:54

Mogens Jensen (S):

Det er jo lidt besynderligt at høre Venstres teaterordfører her i dag stå og afvise det her beslutningsforslag. Vi skal jo ikke længere tilbage end til sidste efterår: Da sagde Venstres teaterordfører til Ritzau, at Venstre ville arbejde for, at de politiske partier fandt en anden model for den støtte, som staten giver til egnsteatre. Partiets teaterordfører, fru Britta Schall Holberg, sagde til Ritzau, at Venstre om kort tid ville præsentere et udkast til handlingsplan. Det er en voldsom nedgang for refusionsprocenten fra 50 til – dengang – 38 pct. Jeg håber, at vi i stedet kan finde en mere kreativ måde at gøre tingene på, sagde hun. Det samme har Venstres kulturordfører, hr. Troels Christensen, tidligere udtalt.

Det vil sige, at Venstre ønsker at finde en anden løsning, og mener, at det her har været et problem. De har udtalt det til utallige medier, kulturordføreren også på en konference. Lige pludselig står ordføreren her og siger, at alt er i orden, og at der ikke er nogen problemer. Hvordan kan dette fuldstændige skifte i holdning finde sted?

Kl. 19:55

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:55

Britta Schall Holberg (V):

Det, jeg forholdt mig til, er det beslutningsforslag, som Socialdemokratiet her har fremsat.

Jeg vil godt medgive, at det er muligt, at der kunne udtænkes mere kreative løsninger. Det skal jeg ikke afvise, og det tror jeg i grunden heller ikke at ministeren gør. Der er nedsat et Teaterudvalg, som drøfter disse ting. Jeg går ud fra, at vi, når Teaterudvalget kommer med et udspil, kan få en politisk drøftelse af, om det er alle tiders orden, vi har, eller ej.

Det, jeg har argumenteret om, er det forslag, som Socialdemokratiet her fremsætter. Det mener jeg ikke vi kan bruge.

Kl. 19:56

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 19:56

Mogens Jensen (S):

Men så kan jeg forstå på ordføreren, at ordføreren er enig i, at der er et problem, og at det er et problem for egnsteatrene, at den statslige refusion nu er sænket fra 50 pct. til 40 pct. Dermed er ordføreren også enig med partiets kulturordførere, som oven i købet har sagt, at det er uholdbart, at en række af landets egnsteatre fra næste år får nedsat statens tilskud til driften fra 50 pct. til 38 pct.

Det er man altså enig i, og det vil sige, at vi kan forvente, at Venstre vil indgå i drøftelser med Folketingets øvrige partier om, hvordan vi kan få hævet refusionsprocenten igen. Eller er det bare tomme ord fra Venstre, ord, der skal bruges sådan pænt over for baglandet for at dække over, at man måske er bekymret, men ikke ønsker at foretage sig noget som helst?

Kl. 19:57

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 19:57

Britta Schall Holberg (V):

Jeg sagde – og det står jeg til enhver tid inde for – at det er meget vigtigt, at man finder en balance mellem det, der er det kommunale ansvar, og det, der er det statslige ansvar.

Jeg må notere mig, at siden vi drøftede det her spørgsmål første gang, er antallet af egnsteatre steget ud over landet. Det viser altså, at kommunerne har en meget stor interesse i at gå ind på det her område. Der er kommet en helt anden forståelse for, hvad det betyder for trivselen i en kommune, at man støtter kulturen. Det er en glædelig udvikling, og den er sket uafhængigt af, hvad tilskuddet har været.

Jeg giver ikke tilsagn om her, at vi skal tilbage til de 50 pct., og jeg kan heller ikke rigtig se i forslaget, hvor hr. Mogens Jensen vil finde pengene til en sådan ordning. Det synes jeg faktisk er lidt af et problem i det beslutningsforslag her. Vi skal jo finde penge til andre ting, og det, jeg sagde, var jo, at hvis det koster 8 eller 9 mio. kr. at sætte en refusionsprocent op til 50, skal vi tage penge fra andre kulturelle områder, og det vil Venstre ikke være med til.

Kl. 19:58

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Jeg har noteret et par korte bemærkninger mere. Den næste er fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 19:58

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil nu gerne først sige til ordføreren, at det ikke er, fordi der er sket så stor en forandring, siden ordføreren kom med den udtalelse, som hr. Mogens Jensen refererede, for det var altså i oktober måned 2008, og det er ikke, fordi udviklingen i antallet af teatre har været så stor.

Men ellers vil jeg da gerne sige, at jeg synes, at det er imponerende, at ordføreren så fint og fyldestgørende giver udtryk for, hvad Venstres holdning er til det lokale kulturliv. Der er jo ingen tvivl om, som ordføreren også siger, at kommunerne har en stor interesse i, at kulturlivet fungerer derude. Der hersker heller ingen tvivl om, at kulturen bliver brugt som et konkurrenceparameter kommunerne imellem. Der hersker heller ingen tvivl om, at kommunerne naturligvis har en interesse i at få forankret noget derude.

Ordføreren siger, at det jo ikke rammer teatrene, det rammer kun kommunerne. Så kan det undre mig, at de mange egnsteatre, som jeg har været i kontakt med, siger, at det rammer dem meget konkret, netop fordi kommunernes økonomi er presset og kommunerne ikke kan garantere dem den samme økonomiske ramme.

Kl. 20:00

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 20:00

Britta Schall Holberg (V):

Jeg har godt set, at der også i beslutningsforslaget står, at kommunernes økonomi er presset. Jeg bliver altså nødt til at sige, at kommunerne aldrig har haft så mange penge, som de har i dag. Derfor er det fuldstændig logisk – og desuden har kommunerne fået en sådan størrelse – at de kan løfte nogle flere opgaver, og nogle af de opgaver, de virkelig har taget til sig, er de kulturelle opgaver, hvilket vi i Venstre hilser med meget stor glæde.

Så det der med at sige, at kommunerne ikke har penge, holder ikke, men jeg medgiver, at det er en kommunal prioritering. Og så noterer jeg mig med stor fornøjelse, at kommunerne prioriterer det her område meget kraftigt. Og så har jeg altså meget stor tillid til, at kommuner er næ-

sten lige så kloge, som vi er herinde i Folketinget.

Kl. 20:01

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 20:01

Flemming Møller Mortensen (S):

Det sidste er jeg i hvert fald heller ikke uenig i.

Jeg vil sige, at ordføreren jo siger, at det nu er Venstres holdning, at man har fundet en balance, men man må jo sige, at teatrene jo i hvert fald ikke har oplevet balance, i kraft af at man nu har set så stor en procentuel reduktion i den statslige medfinansiering.

Ordføreren siger også – og det vil jeg gerne høre lidt mere om – at der ligger en samfundsinteresse i, at man har egnsteatrene derude. Men mange gange kobler man jo interessen med også at have en forpligtelse, og det er måske nok derfor, det her beslutningsforslag kommer frem, for vi kan se, at det forringer de kommunale muligheder for fortsat at sikre driften og måske også udvidelsen og for at øge antallet af egnsteatre derude. Og den mangfoldighed er jo det, som Venstres ordfører i hvert fald her har stået og givet udtryk for, at man ønsker, og der er ikke nogen tvivl om, at det er det, kommunerne også ønsker.

Kl. 20:02

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 20:02

Britta Schall Holberg (V):

Når nu kommunerne er blevet større, når nu kommunerne har flere penge, end de tidligere har haft, når nu kommunerne har vist, at det område her interesserer dem utrolig meget – også i egen interesse, også fordi de gerne vil give deres borgere den optimale kulturelle oplevelse – og da staten eller regeringen derudover har øget sit tilskud til kommunerne til det her område med 75 pct., så er det mig meget svært at se den ynke, som man giver udtryk for.

Der er jo en interesse for at oprette disse egnsteatre, der er en interesse for at gå i dem, og der er en interesse for, at der netop er den mangfoldighed ud over landet, så det ikke kun er Det Kongelige Teater eller de københavnske teatre, der spiller en rolle, men også at egnsteatre ud over landet er med til at give folk en kulturel oplevelse.

Jeg må indrømme, at jeg altså har svært ved at se den ynke, som bliver lagt frem her – det må jeg indrømme. Og jeg kunne så godt tænke mig,

at Socialdemokratiet havde foreslået, hvor de vil tage pengene fra til at øge støtten, hvis det er det, de vil. Jeg synes faktisk, at der er en rimelig god balance mellem statens støtte og kommunernes støtte, og så glæder jeg mig over den kommunale interesse for det her område.

Kl. 20:03

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er også en kort bemærkning fra hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 20:03

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg hører til den der lille gruppe af udvalgte, der har nydt at høre Venstres synspunkter i debatten om refusionsprocenten vedrørende egnsteatrene. Jeg kan så forstå, at der, siden vi var nogle stykker, der nød det rigtig meget, er sket en hel del.

Jeg er personligt måske ikke lige i stand til helt at overskue, hvad der skulle være den store ændring, men det jeg så har brug for at få at vide fra Venstres ordfører er: Hvis nu det viser sig, at der ikke er en fortsat positiv udvikling på egnsteaterområdet, hvad har Venstre så at byde på for at kunne rette op på en eventuel negativ udvikling, som mange af os andre allerede har set?

Kl. 20:04

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 20:04

Britta Schall Holberg (V):

Jamen jeg har svært ved at se den negative udvikling, hvis vi kigger på tallene. Dagbladet Børsen havde for nylig en artikel, hvor man netop skrev, at egnsteatrene havde haft en vældig udvikling.

Jeg tror – hvis jeg må have lov til at komme med et helt personligt synspunkt – at den økonomiske krise og andet, vi er i, måske vil skærpe vores interesse, altså borgernes interesse, for, hvad skal vi sige, kulturelle værdier og noget andet end det sædvanlige. Så jeg nærer slet ikke den bekymring. Jeg tror tværtimod, at den krise måske kan være med til at styrke vores behov for at opleve noget andet, altså også nogle kulturelle aktiviteter. Sådan har jeg det altså.

Så jeg ser det slet ikke i det negative lys, som man ser det her, og jeg synes heller ikke, at tallene – og heller ikke de udtalelser, der foreligger fra kommunerne – indikerer det.

Kl. 20:05

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 20:05

Karl H. Bornhøft (SF):

En af de virkelig gode ting ved folkestyret er jo, at vi heldigvis kan have forskellige synspunkter, og at vi kan vurdere ting forskelligt. Fagfolk i den her sammenhæng har ikke været i tvivl om, at det vil få en negativ udvikling, men jeg håber da, at Venstres ordfører vil holde fast i mange af de værdier, der bliver tilkendegivet her. Og så vil jeg tillade mig at stille et supplerende spørgsmål, fordi jeg ikke forventer at kunne få et bedre svar i anden omgang på det samme spørgsmål.

Det her er et spørgsmål, som jeg slet ikke ville turde stille ministeren, for ministeren har jo sin helt egen opfattelse, når vi snakker regnestykker. Ministeren gav til kende, at det umuligt kunne være en reduktion, når man går fra 50 pct. refusion til 40 pct. refusion, og så vil jeg gerne spørge Venstres ordfører: Har Venstre i det mindste en erkendelse af, at 40 pct. er mindre end 50 pct.? Det ville være rart lige at kunne få bekræftet eller afkræftet.

Kl. 20:06

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 20:06

Britta Schall Holberg (V):

Ja, det er det da formelt set, men det, der er interessant, er det, vi snakker om, og det er egnsteatre. Og spørgsmålet er: Rammer det så egnsteatrene? Nej, det gør det ikke, men det rammer kommunerne på en sådan måde, at de simpelt hen skal gøre sig mere klart, at vil de have et egnsteater, kan de, som jeg sagde før, gå sammen, hvilket jeg synes ville være en rigtig god idé, for så fik man noget mere slagkraft i det foretagende, og måske også en bedre økonomi i det. Det andet er, at kommunerne jo gerne vil de egnsteatre, og hvis man virkelig lokalt siger, at man vil satse på kulturlivet her, prioriterer kommunen selvfølgelig også kulturlivet, uanset om refusionsprocenten er 40 eller 50.

Sådan tænker jeg, og det gør jeg, fordi jeg har så stor tiltro til de kommunale politikere og til det decentrale danske folkestyre.

Kl. 20:07

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er en kort bemærkning mere fra hr. Per Clausen.

Kl. 20:07

Per Clausen (EL):

Jeg kan forstå, at fru Britta Schall Holberg har den opfattelse, at der er for mange egnsteatre i Danmark, og at antallet burde reduceres. Er det

forklaringen på, at fru Britta Schall Holberg nu mener, at den nuværende finansieringsmodel er god? Det må være, fordi fru Britta Schall Holberg har ændret opfattelse, at hun i dag mener, at den ordning er god, som hun for ganske få måneder siden synes var meget dårlig.

Kl. 20:08

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 20:08

Britta Schall Holberg (V):

Jeg ved ikke, om jeg syntes, den var meget dårlig, men engang imellem er det måske meget godt at få tænkt sig lidt grundigere om, og det har jeg måske gjort.

Jeg mener ikke, der er for mange egnsteatre. Det, jeg sagde, var, at det nok ikke vil være så hensigtsmæssigt at have 98 egnsteatre, altså et teater i hver kommune, for spørgsmålet er, om vi lige har befolkning til det, havde jeg nær sagt, hvis de også skal gå i alle de andre teatre. Så spørgsmålet er, om vi ønsker, at der skal være 98 – det tror jeg ikke at vi gør.

Derfor synes jeg, at det leje, man har fundet – de der 36 eller hvor meget det er, vi har i øjeblikket – vel egentlig er meget rimeligt. Det var det, jeg sagde. Og hvis kommunerne vil give flere penge, så bliver der flere egnsteatre. Sådan er det. Så regulerer det sig.

Men det er vigtigt, vil jeg have lov at sige, at vi ikke låser det antal fast nu og siger, at der skal være 36, og at det skal være lige nøjagtig dem, vi har i dag, for hvis ikke der er en udskiftning og en bevægelse i det, hvor der kommer nogen til, mens andre måske holder op, så får vi et helt stationært teaterliv, og det tror jeg altså heller ikke er lykken.

Kl. 20:09

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Per Clausen.

Kl. 20:09

Per Clausen (EL):

De sidste bemærkninger skal jeg selvfølgelig erklære mig helt enig i. Jeg synes, det er meget vigtigt, at der er luft til forandring. Det er jeg helt bestemt enig i. Jeg forstod faktisk også, at en af fru Britta Schall Holbergs oprindelige bekymringer ved det nuværende finansieringssystem var, at der ikke var luft til forandringer, men fru Britta Schall Holberg siger, at hun har tænkt sig om og er blevet klogere, og det er jo al ære værd – det er vi nogen der kunne ønske skete lidt oftere for os selv, eller der er måske andre, der kunne ønske det i hvert fald.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Britta Schall Holberg, hvad det er for overvejelser, som har ført til, at fru Britta Schall Holberg nu synes, at det her finansieringssystem er rigtig godt, når det nu ikke var ret godt for nogle få måneder siden.

Kl. 20:10

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 20:10

Britta Schall Holberg (V):

Jamen jeg forholder mig i og for sig til det, der er meldt ud til kommunerne. I øvrigt er det jo en bedre refusionsordning end den, der oprindeligt blev meldt ud, for da blev der meldt 38 pct. ud, og det var det, vi reagerede på. Måske kan det være, at den reaktion, vi er kommet med, har betydet, at det faktisk blev sat op til 40 pct. Jeg har godt set, at der er nogle teaterfolk, der synes, at vi skulle have været højere op, men det var dog immervæk højere op end det, vi startede med, og det synes jeg vi så kan glæde os over.

Kl. 20:10

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så jeg siger tak til ordføreren. Den næste i ordførerrækken er fru Karin Nødgaard fra Dansk Folkeparti.

Kl. 20:11

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

Når vi i dag skal debattere egnsteatrenes økonomiske vilkår, synes jeg, det er meget vigtigt, at der som udgangspunkt for debatten er en politisk enighed om, at det er vigtigt, at der er egnsteatre, og at disse på mange måder har det godt og fungerer fint i deres hjemkommuner. Det er også vigtigt at slå fast, at der gennem de senere år, hvor Dansk Folkeparti sammen med regeringen har båret finansloven igennem, er blevet afsat yderligere ressourcer til egnsteatrene, ressourcer, som har ændret sig betydeligt, fra, som vi også har hørt tidligere, at have ligget på ca. 38 mio. kr. i år 2000 – altså på et tidspunkt, hvor vi havde en socialdemokratisk ledet regering – til i dag at være en bevilling på ca. 70 mio. kr. Og det må jo siges at være noget af en forbedring.

Der, hvor forslagsstillerne så gør de store indvendinger, er mod den overgangsordning og de ændringer, der skete i forbindelse med kommunalreformen, hvor det blev aftalt, at staten fremover skulle have ansvaret for de dele af kulturen, der har et nationalt islæt, og at de nye store kommuner skulle tage sig af dem med lokal forankring. Denne ordning finder Dansk Folkeparti

fortsat hensigtsmæssig. Vi har stor tiltro til, at kommunerne ønsker kulturen som et af deres mange tilbud til borgerne og sætter den meget højt på prioriteringslisten. Vil man have et godt teatertilbud af kvalitet, må der selvfølgelig også følge penge med. Det er kommunerne godt klar over, og det er da positivt, at flere har valgt at etablere egnsteatre og også støtte dem.

Forslagsstillerne nævner den økonomiske afmatning. Det er et faktum, at når samfundet befinder sig i en krisetid, vil det være sandsynligt, at det også vil kunne mærkes på teaterområdet. Men vi må ikke glemme, at det hverken er i dag eller i morgen, at afmatningen vil ramme teatrene, som den rammer på andre områder i samfundet, da der som en del af egnsteaterordningen er et krav om, at der skal indgås en egnsteateraftale, som fastlægger teatrenes økonomi mindst 4 år ud i fremtiden.

I forslaget bliver der i bemærkningerne skrevet om de økonomiske forhold vedrørende Det Kongelige Teater, og at man på nationalscenen modtager flere statskroner end på egnsteatrene. Der vil jeg gerne slå fast, at det ikke er muligt at drage paralleller mellem disse to bevillinger, da der jo her netop er tale om to forskellige institutioner: den ene national, den anden lokal. Jeg ved heller ikke, om det skal forstås således, at Socialdemokraterne ønsker, at der skal tages penge fra Det Kongelige Teaters budget for at overføre det til egnsteatrene.

For Dansk Folkeparti er det, som jeg siger hver gang, vi behandler et forslag fra Socialdemokraterne, som foreslår yderligere ressourcer til forskellige områder uden at anvise, hvorfra pengene skal komme, vigtigt, at vi i Dansk Folkeparti som økonomisk ansvarligt parti finder ud af, hvorfra pengene skal komme, og hvordan finansieringen skal udmøntes, inden vi lover noget. Dansk Folkeparti vælger at være aktive i finanslovforhandlingerne, og det kunne jo være fint, hvis andre var det samme, så de ad den vej kunne være med til at finde midlerne.

Når dette er nævnt, vil jeg ikke undlade at fremføre, at vi i Dansk Folkeparti er glade for, at kulturen på mange områder, også egnsteaterområdet, udvikler sig rundtomkring i Danmark, og at vi ser mange lokale initiativer vokse og blive stærke, og at der rundtom i landet er mange gode kulturtilbud af høj kvalitet til borgerne. For Dansk Folkeparti er det ikke et spørgsmål om at skulle vælge mellem hovedstaden og de store byer og så provinsen; for os drejer det sig om, at

der er en fordeling, som gør, at alle danskere kan få dækket deres kulturbehov.

Kl. 20:14

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er en kort bemærkning til ordføreren, og den er fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 20:14

Mogens Jensen (S):

Det er jo også interessant at høre Dansk Folkepartis ordfører her i dag, for også Dansk Folkepartis ordfører har åbenlyst fuldstændig skiftet mening siden oktober, hvor fru Karin Nødgaard siger til Ritzau, at Dansk Folkeparti er parat til at drøfte nye muligheder for at hjælpe de egnsteatre, som kommer i vanskeligheder, hvis den statslige støtte til teatrene sættes ned fra de nuværende 50 til 38 pct. Hun mener, at egnsteatrene får store problemer med planlægningen, hvis statens refusionsprocent ændres fra år til år via finansloven. Vi ved jo godt, at sådan kan teatre ikke fungere, siger hun, og derfor vil vi gerne se på, om man kan finde en model, hvor statsstøtten eksempelvis lægges fast over en længere år-række osv. osv.

Hvad er det, der gør, at fru Karin Nødgaard her i dag fuldstændig har glemt de ord og nu slet ikke ønsker at se på egnsteaternes situation?

Kl. 20:15

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 20:15

Karin Nødgaard (DF):

Jamen det er jo ikke korrekt. Jeg har netop i min tale flere gange nævnt, at vi er interesserede i at se på kulturen som helhed, og at vi også er interesserede i at se på egnsteatrene. Derfor har vi jo også sagt, at vi netop skal følge med i, hvad Teaterudvalget går og laver, og når det kommer med sine forslag, er det vigtigt, at vi ser, om der også dér er nogle ting, der kan gå ind og påvirke egnsteatrene.

Det er jo sådan, at uanset hvad skal midlerne findes, og jeg synes ikke, at det her beslutningsforslag, som vi behandler i dag, faktisk nævner noget som helst om, hvorfra vi skal finde de ekstra ressourcer. Skulle vi tage dem fra Det Kongelige Teater? Skulle vi tage dem fra andre områder inden for kulturen? Og hvorfor deltager Socialdemokraterne egentlig ikke i finanslovforhandlingerne, hvor vi jo faktisk kan sidde og få udmøntet ressourcerne?

Kl. 20:16

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Mogens Jensen.

Kl. 20:16

Mogens Jensen (S):

Jeg synes ikke, der var noget at tage fejl af i de udtalelser, som fru Karin Nødgaard kom med til Ritzau. Ordføreren siger, at man er parat til at drøfte nye muligheder for at hjælpe de egnsteatre, som kommer i vanskeligheder, hvis den statslige støtte til teatrene sættes ned fra de nuværende 50 til 38 pct. Så er ordføreren i øvrigt ifølge den udtalelse spændt på at se detaljerne i den plan, som Venstre skulle komme med, og som de jo altså ikke er kommet med. Men ordføreren erkender her, at der er problemer for egnsteatrene, at egnsteatrene er i vanskeligheder.

Hvorfor kan ordføreren ikke sige det her i dag? Hvorfor kan ordføreren ikke stå ved det, hun har sagt så sent som i oktober måned? Var det en løgn, eller er det bare en ny situation? Jeg synes ikke, at ordføreren har givet en forklaring på det. Hvis ordføreren vil gøre sig den ulejlig-hed at læse Socialdemokraternes finanslovfor-slag for 2009, vil hun se en finansiering af det her forslag.

Kl. 20:17

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 20:17

Karin Nødgaard (DF):

Nu bryder jeg mig ikke helt om den retorik, som ordføreren bruger på det her område. Jeg vil si-ge, at jeg står ved det, jeg har sagt. Jeg siger bare, at vi skal se det over en længere horisont, og vi skal vide, hvorfra pengene kommer. Hvor de skal komme fra, ved vi ikke lige nu. Hvis nu det var sådan, at staten havde en uudtømmelig kasse, man bare kunne tage af, ville det jo være fint nok. Det har staten ikke, og det har kommunerne heller ikke, men jeg synes lige, at man fra Socialdemokraternes side tit glemmer, hvordan det forholder sig, nemlig sådan, at staten ikke har en uudtømmelig kasse, og at kommunerne heller ikke har det.

Så selvfølgelig kigger vi på det, vi er opmærksomme på det, og jeg synes netop, at vi i dag siger, at i forhold til hvad Teaterudvalget vil komme med, vil vi være villige til at gå ind og kigge på det fremadrettet.

Kl. 20:17

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Jeg siger tak til ordføreren. Næste i ord-førerrækken er hr. Karl H. Bornhøft fra SF.

(Ordfører)

Karl H. Bornhøft (SF):

Regeringen tog jo tilløb længe, da der skulle ske begrænsninger i støtten til egnsteatre og småstorbyteatre. Førrige år lagde man jo op til, at ændringerne skulle ske, men efter et stort pres fra opposition og fagfolk valgte ministeren at optræde som julemand, og jeg vil ikke lægge skjul på, at det klædte ham overordentlig godt. Det betød så, at vi fik et år ekstra med den gamle sats, og det betød så altså også, at staten i hvert fald i et år mere viste et format, som var brugbart. Det betyder jo så, at den ordening, som vi nu er på vej ind i, er en ordening, hvor man ikke længere har den her accept af, at noget, der fungerer godt, skal fortsætte. Det er åbenbart sådan, at når det fungerer godt, så skal det i hvert fald laves om.

Nu gøres tilskuddet til det enkelte teater afhængigt af det samlede antal teatre. På den måde opstiller man på mærkelig vis et kunstigt modsætningsforhold teatrene imellem, samtidig med at man signalerer, at nok er egnsteaterideen god, men den kan sandelig også blive for god. Og succeser skulle jo åbenbart nødig gribe om sig.

Ideen med egnsteatre er både enkel og god. Var der i en kommune interesse for at etablere et teater, fik kommunen refunderet halvdelen af sine driftsomkostninger ifølge den gamle ordening. Det har vist sig at være en fantastisk effektiv opskrift på at få et decentralt teaterliv. Hvor teatre tidligere var noget, der kun var knyttet til de store metropoler, er der gennem de sidste 20-30 år blevet et reelt tilbud til mange i alle landets krinkelkroge. Det betyder altså ikke alene en demokratisering og en geografisk spredning af teateroplevelserne, men også en lokal opblomstring af et langt bredere kulturliv. For er der noget, der giver kulturel valuta for pengene, er det egnsteatrene. Ikke alene produceres der mere teater for hver støttekrone sammenlignet med andre teaterformer, publikumsinteressen er tilsvarende større målt i tilskuere pr. støttekrone. Der er talrige eksempler på, hvordan egnsteatre er krumtappen i en synergieffekt mellem musiske skoler, folkeskoler, biblioteker og andre pædagogiske eller kulturelle institutioner. Det var værd at holde fast i.

Med egnsteatrene er det jo rent faktisk lykkedes at få teater og kultur ud til de hjørner af landet, hvor det i mange år har været sværest, og det har været med til at styrke det, vi jo i andre

Kl. 20:18

sammenhænge synes er så vanvittig godt, nemlig sammenhængskraften i mange ydersamfund. Og i dag ved vi jo, at kultur er et af de elementer, der skal til, for at folk ønsker at flytte dertil.

Så er det altså åbenbart netop denne solstrålehistorie, regeringen med vanlig situationsforømmelse er i gang med at spolere med den her ændring. Det kan ikke være regeringen ubekendt, at der er et utroligt pres på kommunerne i øjeblikket, et pres, hvor man under alle omstændigheder er i en situation, hvor man skal vælge mellem kultur og ældre. Det er ikke i orden.

Derfor må jeg sige, at den politiske virkelighed, som forslaget her er en del af, er den politiske virkelighed, som vil komme til at belaste kommunerne i mange år fremover. Derfor er det for os i SF en klar kulturpolitisk, social, geografisk og demokratisk agenda, der gør, at vi gerne ser refusionsprocenten ført tilbage til de 50. Vi ved, at det er der, den hører til. Det er der, den gør gavn. Derfor er det, at vi med både varme og sjæl støtter netop det her socialdemokratiske beslutningsforslag.

Kl. 20:22

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Jeg siger tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken med fru Henriette Kjær fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 20:22

(Ordfører)

Henriette Kjær (KF):

Socialdemokraterne vil med dette forslag pålægge regeringen at genindføre en fast refusion på 50 pct. for kommunernes udgifter til egnsteatre.

Vi Konservative er, som andre ordførere også har givet udtryk for, glade for de mange egnsteatre, som vi har rundtomkring i landet. De bringer kulturen ud i alle egne af Danmark, og mange mennesker får både gode og sjove kulturelle oplevelser på deres lokale egnsteater. Vi synes også, at det er nødvendigt med statslig støtte til egnsteatrene, for ellers ville vi ikke have den mangfoldighed, som er tilfældet i dag. Men vi synes faktisk, at den ordening, der blev lavet mellem regeringen og Dansk Folkeparti i 2007, er endog meget rimelig.

Man plejer jo at sige, at de, der bestiller musikken, også betaler for musikken, men i dette tilfælde har kommunerne etableret mange nye egnsteatre inden for en relativt kort periode, hvilket betød, at staten og i det her tilfælde Kulturministeriet bare havde at betale ved kasse et. På den måde blev økonomien temmelig ustyr-

bar, og derfor mener vi Konservative, at den ordning, der nu gælder, er den eneste rigtige og den mest holdbare.

Det er vigtigt for os at understrege, at der ikke er blevet sparet på udgifterne til egnsteatrene. De er, som ministeren tidligere nævnte, steget betydeligt. Det er ganske rigtigt, fordi der er kommet flere egnsteatre, men det er forkert at have den logik at sige, at der er blevet skåret i tilskuddene til egnsteatrene. Vi synes, at det er et ganske pænt tilskud, som vi Konservative er godt tilfredse med.

Så på den baggrund og med de forhold, jeg her har nævnt, og da vi ikke kan se noget finansieringsforslag fra Socialdemokraterne, må vi Konservative afvise dette forslag.

Kl. 20:24

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er en kort bemærkning fra hr. Mogens Jensen.

Kl. 20:24

Mogens Jensen (S):

Jeg skal bare lige gøre opmærksom på, at hvis ordføreren vil have ulejlighed med at læse Socialdemokraternes finanslovsforslag for 2009, vil hun se, at det fremgår deraf, at forslaget er finansieret.

Jeg vil godt høre ordføreren, om det ikke gør indtryk, når der er nogle af dem, som har fingeren på pulsen ude på egnsteatrene, nemlig de her egnsteaterkonsulenter, som ministeren og ordførerens parti selv har været med til at indføre, som siger, at de oplever, at der er kommet en meget stor budgetusikkerhed i kommunerne, og at det også har resulteret i usikkerhed i de forhandlinger, der har været med egnsteatrene. Og egnsteaterkonsulent Susanne Danig siger, at det er helt klart, at man forventer, at der nogle steder skæres ned på teatrene, og at det også ser ud til, at reglerne bremser nye kommuner i at oprette egnsteatre.

Når de, der har fingeren på pulsen, siger det, gør det så ikke indtryk på ordføreren, at man faktisk har skabt en ordning, der gør det dårligere for egnsteatrene?

Kl. 20:25

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 20:25

Henriette Kjær (KF):

Jeg synes ikke, at man har skabt en ordning, der gør det dårligere, for man blev jo på et tidspunkt nødt til at sætte en prop i, i og med at man ikke

bare kunne fortsætte, til alle 98 kommuner havde fået et egnsteater.

Derfor er det her en fornuftig ordning, hvor man siger, at der er en vis mængde penge, som de deler solidarisk. Det er klart, at det måske får nogle kommuner, der ikke har et egnsteater, til at tænke sig om en ekstra gang, inden de eventuelt etablerer det. Og det kunne jo være, at de tænkte på at lave et samarbejde med en nabokommune, som måske har et egnsteater. Det var måske også en bedre idé, for på den måde kan man få nogle mere bæredygtige teatre med et bedre økonomisk grundlag.

Kl. 20:26

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Mogens Jensen.

Kl. 20:26

Mogens Jensen (S):

Nu taler ordføreren, som om man bruger en forfærdelig masse penge på egnsteatre. Jeg vil godt spørge ordføreren: Synes ordføreren og Det Konservative Folkeparti, at det er urimeligt at bruge f.eks. 80 mio. kr. eller 90 mio. kr. årligt på egnsteatre, set i lyset af at Det Kongelige Teater får 0,5 mia. kr., og at publikumstallet stort set er det samme for de to teatre?

Vi ved godt, at Det Kongelige Teater skal have flere penge, for de skal løfte mange flere opgaver. Men set i den sammenhæng og set for den almindelige dansker, der går i teatret ude i landet og ikke har mulighed for at komme i Det Kongelige Teater, ville det så ikke være rimeligt, at man brugte 80 mio. kr. eller for den sags skyld 90 mio. kr. på egnsteatre? Eller er det fuldstændig urimeligt at bruge det på de dele af Danmark, som ikke ligger lige omkring storbyerne?

Kl. 20:27

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 20:27

Henriette Kjær (KF):

Der er tre ting i det, som den socialdemokratiske ordfører her fremfører. Det ene er forholdet omkring Det Kongelige Teater, hvor ordføreren selv siger, at det egentlig er en urimelig sammenligning – og det er det jo også. Og så vil jeg godt i forbindelse med Det Kongelige Teater anføre, at vi netop i flerårsaftalen har sagt, at de i højere grad skal lave forestillinger uden for København og komme rundt omkring i landet. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at man isoleret set kan sige, at 10 mio. kr. fra eller til ikke spiller nogen rolle, men det gør det jo, fordi vi skal tage de

penge et andet sted fra, og derfor kommer det til at spille en rolle for nogle andre områder.

Det tredje er, at det er en ustyrbær udgift, hvis vi bliver ved med at sige, at staten dækker med 50 pct., for så ved vi simpelt hen ikke, hvor mange penge vi år for år skal tage af budgettet. Og beløbet kan stige, og det vil igen komme til at gå ud over nogle andre kulturelle aktiviteter.

Kl. 20:28

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Jeg siger tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Jørgen Poulsen fra Det Radikale Venstre.

Kl. 20:28

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg skal sige, at vores ordfører er forhindret i at være til stede. Derfor skal jeg på Det Radikale Venstres vegne sige følgende:

Et flertal bestående af VKO vedtog i 2007 en ny refusionsordning for kommunernes tilskud til egnsteatre. Dette ændrede ordningen til en rammeaftale med varierende refusion fra år til år. Det Radikale Venstre advarede dengang og gør det også nu mod denne ændring, som flytter en betydelig budgetusikkerhed fra staten til kommunerne og som følge heraf samtidig sætter det enkelte egnsteater i en situation, hvor deres økonomi kan risikere at forringes drastisk, og hvor langtidspanlægning slås i stykker. Og langtidspanlægning flere sæsoner frem er nu engang arbejdsmæssige vilkår i teaterarbejdet; der skal aftales med forfattere, der skal hyres skuespillere og instruktører på forhånd – nu uden at vide, om der er penge til det. For staten er det småpenge helt ned i petitesseafdelingen, men for det enkelte egnsteater kan det handle om liv eller død. VKO's forringelse af de eksisterende egnsteatre er derfor mere en holdningsmæssig tilkendegivelse end en økonomisk nødvendighed.

I Det Radikale Venstre har vi stor tillid til, at kommunerne gør, hvad de kan, for at hjælpe teatrene, når staten løber fra sit kulturpolitiske ansvar. I dag er kommunerne efterhånden en langt større sikring af fundamentet for kulturpolitikken, end staten er. Men kommunernes økonomi presses jo af det selv samme VKO-flertal, som altså har mindsket sit engagement i forhold til det enkelte egnsteater. Derfor burde den hidtidige ordning aldrig have været lavet om.

Vi ønsker et sprudlende teaterliv i alle dele af Danmark, og vi har brug for dygtige egnsteatre,

som i mange tilfælde for alvor viser nye veje i teaterkunsten, og som er fyldt med spændende forestillinger, der gør teaterlivet i hele landet til kvalitet på ofte meget højt niveau. Derfor kan Det Radikale Venstre støtte dette beslutningsforslag.

Kl. 20:30

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Jeg siger tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Per Clausen fra Enhedslisten.

Kl. 20:31

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Der er jo ikke megen tvivl om, at egnsteatrene bliver omgærdet med megen sympati også i den her debat. Og det er vel også rigtigt, at egnsteatrene, når de er bedst, på den ene side faktisk er i stand til at præsentere en fornøjelse, en udvikling inden for teaterkunsten i Danmark, som ikke nødvendigvis kommer alle mulige andre steder, og på den anden side er med til at bringe kulturelle oplevelser ud i hele Danmark, også i de dele af Danmark, som vi af mangel på bedre udtryk kalder Udkantsdanmark, selv om vi jo er nogle, der, når vi bor næsten derude, mener, at det er det her, der er udkant. Det er også med til at skabe en demokratisering af adgangen til kunst og kultur, som jeg tror er meget vigtig.

Det kan godt være, det er rigtigt, at man ikke sådan kan sammenligne bevillingen til Det Kongelige Teater og bevillingen til egnsteatrene, fordi det er to forskellige ting, og så vidt jeg erindrer, har alle Folketingspartier jo indgået en aftale om Det Kongelige Teaters økonomi, så den støtter vi jo naturligvis alle sammen. Så kan man bare sige, at det også kan være, det er derfor, den er lidt bedre – fordi vi alle har været med til det. Men selv om de ikke hænger sammen, sådan at man direkte kan sammenligne, tror jeg også, at forståelsen af, at en ikke uvæsentlig del af de statslige midler til kultur og kunst kommer til udbetaling i det storkøbenhavnske område, nok er afhængig af, at der er nogle bevillinger, som når ud i provinsen. Og i modsætning til nogle, som har deltaget i kulturdebatten på det sidste, deler jeg ikke opfattelsen af, at alt er sort ude i provinsen. Det viser egnsteatrenes succes vel i grunden også.

Det, som er kernen her og grunden til, at man har ændret på bevillingssystemet, tror jeg sådan set meget godt kom til udtryk i den konservative ordførers bemærkning om, at det jo var ustyrligt; det gav budgetusikkerhed. Denne budgetusikkerhed vil man gerne flytte ud i kommuner-

ne; det er tryggere for regeringen, at budgetusikkerheden ligger der, end at den ligger på de statslige budgetter. Men det er også, fordi vi jo ikke rigtig har råd til succeser i et land, hvor de statslige kulturbevillinger med et pænt udtryk er stagnerende. Jeg ved godt, at kulturministeren taler om disse ufatteligt stabile kulturbevillinger. Jeg vil sige, at i et samfund som det danske og med den økonomiske udvikling, der er i Danmark, vil det være langt mere præcist at tale om stagnerende kulturbevillinger. Og det er klart, at hvis kulturbevillingerne er stagnerende, er der jo ikke råd til, at der er nogle områder, som bliver væsentlig dyrere – slet ikke områder, som er uregerlige, og hvor der måske ikke er så mange indvielser og så mange muligheder for at sætte statslige, ministerielle fingeraftryk på udviklingen. Derfor mener jeg sådan set, at hele det her om ændringen af refusionsordningen er et spørgsmål om økonomi, mere end det såmænd er udtryk for, at man nærer nogen modvilje mod egnsteatre, for det tror jeg ikke der er nogen der gør og i hvert fald ikke nogen politiske partier.

Det, som bare er den negative konsekvens af det her, er jo, at nogle ordførere får 50-procentsrefusionsordningen til at lyde, som om det var sådan et tagselvord for kommunerne. Det er jo meget godt, men at sige til folk: Hvis du selv betaler 100 kr., så får du 100 kr. – det er jo ikke helt det samme som et tagselvord, for det forudsætter dog, at man har viljen til selv at skaffe de første 100 kr. Men det er rigtigt, det tror jeg, at var man sikker på at få et ganske bestemt tilskud af samme størrelse som det, man selv hev op af lommen, så var motiverne til at gøre en særlig indsats på det her område givetvis større, end det er i dag, hvor man jo bare i al stilfærdighed må konstatere – det er måske også det, der er hensigten – at hvis der kommer nye egnsteatre, ja, så reducerer det mulighederne for de gamle, for det reducerer tilskudsprocenten. Sådan er det jo. Derfor kan man sige, at jo mere de her ting breder sig, jo værre for dem, der allerede eksisterer. Og det er jo ikke, fordi jeg har den opfattelse, at der nødvendigvis skal være et egnsteater i hver eneste kommune – selv om det er lidt underligt, når vi hører om alle de her meget store og stærke kommuner, at de ikke skulle kunne være bærende af et egnsteater alle sammen. Men lad gå. Hvis de ikke har lyst til det eller ikke kan det, kan vi vel nøjes med et mindre antal. Men at de 36, vi har i dag, skulle være sådan et eller an-

det slags rigtigt tal, tror jeg er meget svært at beslutte sig til.

Enhedslisten støtter det her beslutningsforslag, og vi ser selvfølgelig frem til, at vi efter et kommende folketingsvalg vil vedtage det her, og vi bruger gerne Socialdemokraternes finansiering. Skulle den smutte i svinget, finder vi nok en anden.

Kl. 20:36

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere ordførere til stede, så vi går til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Mogens Jensen.

Kl. 20:36

(Ordfører for forslagsstillerne)

Mogens Jensen (S):

For Socialdemokraterne er det meget vigtigt at sikre et Danmark, der ikke er kulturelt skævt. Det vil sige, at alle danskere uanset social status, og uanset hvor de bor i landet, skal have adgang til gode kulturtilbud af høj kvalitet. Det har været en målsætning for socialdemokratisk kulturpolitik lige siden Bomholt og Niels Mathiassen og har jo egentlig også præget mange regeringers kulturpolitiske linje siden.

Da egnsteaterordningen blev vedtaget i 1976, var det også med det klare udgangspunkt at sikre et professionelt teatertilbud i alle dele af Danmark og vel og mærke i et delt ligeligt ansvar mellem stat og kommune, hvor stat og kommune hver bidrog med halvdelen til etablering og drift af lokale egnsteatre. Det princip har været en stor succes, for det har givet et incitament til kommunerne til at oprette teatre, og det har skabt et godt grundlag for driften og et højt kvalitetsniveau på de enkelte teatre. De seneste års nomineringer af forestillinger fra forskellige egnsteatre rundt i landet til den store Reumert-teaterpris er jo et helt sikkert udtryk for det.

Men alene det store publikum, som hvert år ser egnsteatrenes forestillinger, er udtryk for, at teatrene spiller en unik og vigtig rolle i dansk kulturliv. Hvert år tiltrækker egnsteatrene et næsten lige så stort publikum som Det Kongelige Teaters tre store huse – mellem 400.000 og 500.000 mennesker hvert eneste år. Gennem årene er antallet af egnsteatre også vokset til i dag at udgøre 36. Så man kan sige det ganske enkelt: Egnsteaterordningen har været en dunderende succes.

Derfor er der også desto mere grund til at stille det enkle spørgsmål, hvorfor Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti i en snæver blokaftale har valgt at ødelægge en

velfungerende og succesrig ordning, da man altså enerådigt besluttede, at staten ikke længere skal give sin halvdel til egnsteaternes virksomhed, men at finansieringen af nye teatres drift alene skal påhvile kommunerne. Det er en aftale, som i øvrigt blev indgået uden det meget brede teaterflertal, der ellers kendetegner dansk teaterpolitik, og det betyder altså, at kommuner, der i forvejen er spændt hårdt for, nu skal til at finde ekstra penge til teatrene – penge, som alle åbenbart undtagen Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti ved at kommunerne har hårdt brug for til bl.a. hjemmehjælp og folkeskoler.

Hvorfor skal staten ikke længere tage sit ligele ansvar for, at der er et kulturtilbud til danskerne i hele landet og ikke kun i storbyerne? Hvorfor skal velfungerende egnsteatre nu være usikre på deres økonomi og kommunerne ikke kunne vide, hvad de får i statslig refusion i de enkelte år? At regeringen på den her måde reducerer sit ansvar for landets lokale teatre og dermed også for teaterpublikummet i Herning, Holstebro, Hølbæk og Haderslev, ja, over hele landet, kan jo kun tages som et klart udtryk for, at denne regering ikke prioriterer kultur i hele landet.

Denne forringelse af egnsteaterordningen er jo blevet gennemført på trods af teatrenes ønsker, på trods af anbefalingerne fra kulturministerens eget fagudvalg på området, Kunstrådets scenekunstudvalg, som alle klart har markeret, at en bevarelse af refusionsordningen på 50 pct. vil være det rigtige.

Vi har også allerede set forringelser for en række teatre, steder, som kommunerne giver udtryk for de ikke har mulighed for at finde de ekstra penge til, som regeringen altså ikke længere vil give. Hertil kommer, at der bliver langt mindre incitament til at oprette nye teatre i de dele af landet, hvor der jo altså stadig væk er sorte huller. Nej, der skal måske ikke være 98 egnsteatre, men 36 egnsteatre i dag dækker altså ikke behovet. Bl.a. er der i hele det sønderjyske område i dag kun et enkelt egnsteater. Det må man også tage med.

Venstres og Dansk Folkepartis kulturordfører og teaterordfører har jo også på flere møder og i pressen i efteråret lovet teatrene, at man vil gøre noget ved situationen. Men intet er der sket, og intet vil der ske, kan vi her i dag konstatere. Det var rene tomme tønder, der buldrede. Det var måske et forsøg på at skaffe nogle billige point ved at udtrykke en bekymring og love handling

til de mange danskere, som benytter egnsteatrene, men det viste sig altså kun at være varm luft.

Kl. 20:41

Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti har ikke nogen reel bekymring for danskernes lokale og regionale teatre, og det har vi tydeligt fået afsløret her i dag i Folketingssalen.

Melodien fra de borgerlige ordførere har hele tiden lydt, at egnsteatrene i højere grad er kommunernes ansvar end statens ansvar, og det argument holder ikke. Regeringen og kulturministeren har et klart ansvar for, at der er kulturtilbud, herunder teatertilbud i hele landet. Ja, det var faktisk den nye kulturministers eneste store løfte, da hun tiltrådte som minister, og vi ser her, hvor godt det går.

Men staten har også et ligeligt ansvar for egnsteatrene, fordi egnsteatrene og de små storbyteatre er rygraden i hele den danske og internationale teaterturnévirkning, en virksomhed, som ministeren gerne praler af og også vil gøre til sin succes. Så egnsteatrene er på den måde hele Danmarks teatre og dermed også et ansvar for regering og kulturminister.

Men sådan skulle det altså ikke længere være hos denne regering og de konservative kulturministre. Da vi indgik en aftale med den daværende kulturminister, hr. Brian Mikkelsen, i 2005, var det med en klar aftale om ikke at ændre refusionsordningen. Det var også grundlaget for det udvalgsarbejde om egnsteaternes fremtid, som i 2006 blev sat i gang, og som bl.a. førte til den nuværende egnsteaterkonsulentordning. Men vi og udvalget blev ført bag lyset, for kun et år efter ødelagde regeringen og Dansk Folkeparti refusionsordningen som en tyv om natten, og i dag står vi så med resultaterne. Alene i år er statens refusion reduceret med 10 pct. – fra 50 pct. til 40 pct. Hvordan det kommer til at se ud i de kommende år, kan ingen vide.

Så med det her beslutningsforslag har vi ønsket at genskabe sikkerheden omkring egnsteaternes økonomiske situation og også deres og kommunernes mulighed for planlægning. Vi ønsker igen at give incitament til, at der oprettes egnsteatre i de dele af Danmark, der stadig væk mangler, og vi ønsker at imødegå kvalitetsforringelser og eventuelt teaterlukninger som følge af kommunernes meget stramme økonomi.

Derfor beder vi Folketinget om at pålægge regeringen at genindføre den faste statslige refusion til kommunerne på 50 pct. af driftsudgifterne til egnsteatre fra og med 2010. Finansieringen

er der for os at se ingen tvivl om. Socialdemokraterne har fremlagt et klart kulturpolitisk program, hvor vi vil prioritere at tilføre ressourcer til kulturområdet, nemlig 500 mio. kr. over en årrække. Og det her forslag er fuldt finansieret på Socialdemokraternes finanslovsforslag for 2009.

Men som Enhedslistens ordfører var inde på, er det største problem jo nok også her, at vi har en regering, der jo ikke på noget tidspunkt har ønsket at tilføre flere midler til kulturen. Dermed bliver også egnsteatrene nødt til at holde for i en tid, hvor der ellers var behov for at bygge videre på den succesfulde ordning, som egnsteaterordningen rent faktisk har været.

Jeg takker for opbakningen til forslaget fra Socialistisk Folkeparti, fra Enhedslisten og fra Det Radikale Venstre. Jeg kan jo kun sige til Venstres og Dansk Folkepartis ordførere, at de stadig væk kan nå at leve op til deres løfter fra 2008 om at hjælpe egnsteatrene, når forslaget kommer til afstemning her i Folketingssalen.

Kl. 20:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Britta Schall Holberg.

Kl. 20:44

Britta Schall Holberg (V):

Jeg synes ærlig talt, at ordførerens indlæg var ualmindelig utidigt. Jeg kan godt forstå, at Socialdemokratiet kan have behov for at markere sig – bevar mig vel, det kan jeg sagtens forstå – men jeg synes simpelt hen, det er underlødigt at stå og sige, at denne regering har skåret i støtten til egnsteatrene. Det er det jo simpelt hen ikke rimeligt at stå og sige på den facon.

Vi gav udtryk for – og det ved hr. Mogens Jensen også udmærket godt – at der i denne regerings periode er sket en stigning på 75 pct. Der gives 70 mio. kr. til egnsteatre nu, og den ene gang efter den anden har vi stået og sagt, hvor enige vi er i, at der er teatre for hele landet osv. Så jeg synes, at indlægget var utidigt, i forhold til hvad regeringen rent faktisk har givet udtryk for med hensyn til egnsteatrene.

Kl. 20:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:46

Mogens Jensen (S):

Nu er det jo svært at svare på et spørgsmål, der ikke bliver stillet, men hvis jeg skal kommentere ordførerens indlæg, vil jeg sige, at jeg ikke har sagt, at den her regering har skåret på egnstea-

terordningen, men man har ødelagt den gode, velfungerende egnsteaterordning, som altså har fungeret indtil i år. Det har ført til, at det for nogle egnsteatre kan betyde, at de får et dårligere økonomisk grundlag, fordi man ude i kommunerne ikke har råd til at finansiere dem fremover. Det er det, jeg har sagt.

Kl. 20:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Britta Schall Holberg.

Kl. 20:46

Britta Schall Holberg (V):

Jeg glemte lige mit spørgsmål, men det var nok, fordi jeg blev så ophidset over argumentationen, at spørgsmålet gik væk.

Jeg vil gerne igen anholde det om den meget stramme økonomi i kommunerne; det er simpelthen ikke rimeligt at stå og sige. Kommunerne er blevet større, de kan magte mere, og de har flere penge, end de nogen sinde tidligere har haft, skal den tidligere indenrigsminister have udtalt. Så jeg mener ikke, det er rimeligt at bruge den argumentation. Kommunerne kan prioritere det her område, og sådan som udviklingen har været på teaterområdet lokalt, har den jo vist, at kommunerne gerne vil prioritere området.

Så vil jeg endelig gøre opmærksom på, og jeg er ked af, at det ikke er noget spørgsmål, at vi sagde – jeg gav i hvert fald udtryk for – at det teaterudvalg, som er blevet nedsat, skal se på, hvordan egnsteaternes forhold ser ud i forhold til f.eks. de københavnske teatre, og så er vi villige til at drøfte spørgsmålet. Det var vi enige om, ordføreren og jeg. Og jeg hørte altså også, at det var det, ministeren sagde. Og jeg tror endda også, at De Konservatives ordfører gav udtryk for det samme.

Jeg beklager, at det ikke indeholdt noget spørgsmål, men det var der så altså ikke.

Kl. 20:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:47

Mogens Jensen (S):

Jamen jeg kan så igen svare på det spørgsmål, der ikke var der, at det jo er sådan, at regeringens fremstilling af kommunernes økonomi efter min opfattelse er tendentiøs. Altså, man kan jo hvert eneste år opskrive beløbene, det bliver de jo alene med inflationen, og sige, at man aldrig har brugt så mange penge ude i kommunerne. Men ser man på den procentuelle udvikling, der har været til vækst i den offentlige sektor ude i kommunerne, har den været støt ned-

adgående siden SR-regeringen. Det kan ordføreren jo selv forvisse sig om. Det er jo det, der gør, at vi er bekymrede, når man så vælter yderligere udgifter over på kommunerne til kulturområdet og oven i købet gør det på et område, hvor vi har haft et velfungerende system, der har fungeret igennem mange år.

Jeg lytter selvfølgelig med interesse til, at man gerne vil diskutere alting, når vi nu får resultaterne fra det teaterudvalg, der er nedsat. Det vil jeg også gerne selv. Men vi bliver jo nødt til at tage bestik af situationen, som den er nu, og diskutere vilkårene for teatrene, sådan som de nu er. Det kan jo ikke vente i al evighed på, at regeringen nedsætter det ene udvalg efter det andet eller den ene kommission efter den anden.

Selvfølgelig synes jeg da, at det er positivt, at vi til den tid kan diskutere, hvad det udvalg måtte komme med. Det gør vi også gerne. Men jeg synes, det ville have været mere positivt, om Venstres ordfører havde stået ved sine ord fra oktober 2008 og erkendt, at der er problemer med den her ordning for egnsteatrene, og at det her kan give problemer i forhold til deres fremtidige drift og kvalitet, som ordføreren dengang sagde, men som ordføreren åbenbart lige pludselig ikke mener.

Kl. 20:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 125:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af fortidsminder og revision af finansieringsmodel for udgravninger.

Af Flemming Møller Mortensen (S) m.fl.
(Fremsættelse 10.03.2009).

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Kulturministeren.

Kl. 20:50

Kulturministeren (Carina Christensen):

Et af de vigtigste formål med museumsloven er at sikre vores fælles kulturarv, og i langt, langt de fleste tilfælde har vores fortidsminder bedst af at blive liggende i jorden.

Den nuværende museumslov blev vedtaget i 2001 af et stort flertal i Folketinget. Lovforslaget blev fremsat under den tidligere SR-regering, og den daværende kulturminister fremhævede dengang under lovforslagets første behandling, at det hidtidige princip om, at staten betaler for de arkæologiske undersøgelser ved anlægsarbejder, ikke gav et økonomisk incitament for den enkelte bygherre til at bevare fortidsminderne i jorden og altså ikke til at bygge andre steder, hvor der var fortidsminder i jorden. Det ville man gøre op med i den nye lov.

Den afgørende nyskabelse i SR-regeringens ændring af museumsloven var altså, at man nu indførte en ny økonomisk incitamentsstruktur, som gør, at den, der volder skade på kulturarven, også er den, der betaler. Man indførte med andre ord det såkaldte skadevolderprincip.

Ordningen fungerer således: Selv om fortidsminderne som udgangspunkt har bedst af at blive bevaret i jorden, kan vi naturligvis ikke sætte samfundsudviklingen i stå. Derfor er det nødvendigt med undersøgelser og også i nogle tilfælde nødvendigt at fjerne fortidsminderne, inden et byggeri går i gang. Her spiller det lokale museum en vigtig rolle. Museet kan oplyse om risikoen for, at der gemmer sig fortidsminder i jorden. Bygherren kan så på den baggrund vælge at ændre sine anlægsplaner, så fortidsmindet ikke bliver skadet, eller bygherren kan ønske at udgrave og fjerne fortidsmindet. Den bygherre, der ønsker fortidsmindet fjernet, betaler også selv for det arkæologiske arbejde. I de situationer, hvor udgiften til det arkæologiske arbejde bliver uforholdsmæssig stor, kan Kulturarvsstyrelsen yde et tilskud, men bygherren betaler hovedparten af udgiften.

Det er netop det princip, som museumsloven bygger på, og det er et sundt princip, fordi det skaber et økonomisk incitament for bygherren til at involvere lokalmuseerne på et tidligt tidspunkt i forløbet, og fordi princippet sikrer et in-